

Et hjerteløst akvarium

I sensommeren skete det, der ikke måtte ske: Hjerteakvariet i Steno Museets nye medicinhistoriske udstilling sprang læk.

Hjerteakvariet i udstillingen *Videnskab er lidenskab* har sin helt egen historie. Da vi først havde fået ideen, måtte den gennemføres. Ingen på museet havde de store erfaringer med anatomiske præparater og slet ikke med en 1000 liter stor montre.

Hvilken væske?

Hvilken væske skulle fyldes på? En 60% alkoholopløsning var oplagt, indtil vi

fandt ud af, at brandvæsenet ville regne på eksplosionskraften af sådan en balje med sprit. Det problem løste en formalinopløsning, som ikke kan brænde og er den perfekte konserveringsvæske. Efter nogle uger gik det op for os, hvor meget sikkerhedsudstyr, der skulle investeres i for at håndtere den giftige væske: specialmasker, punktudsug og uigennemtrængelige handsker. Vi afblæste bestillingen, da kemikalierne var ved at blive lastet hos leverandøren i Thisted. Derefter fandt vi ud af, at konservatorer var begyndt at bruge

en glycerolopløsning, som minder om tykflydende kølervæske, og at det var den absolut ideelle opløsning, fordi den både var ugiftig og ikke-brandbar. Vi havde bare ikke regnet på prisen. 1000 liter af specialopløsningen kostede knap 40.000 kr. Til sidst viste det sig, at en tyndere, ikke-brandbar opløsning af alkohol godt kunne bruges, og at Institut for biomedicin kunne levere den meget billigt.

Fascination og angst

Tre dage før udstillingsåbningen rejste de 1000 liter alkoholblanding sig i akva-

Alle mand på dæk. Pumpen holdes af Lars Kyndi Laursen til venstre. John Svane Jensen, Kristian Frost og Morten Skydsgaard er ved at redde hjerterne. Foto: Science Museerne.

riet. Vi hængte det 25 kg tunge hvalhjerte op ved siden af det ærtstore musehjerne og de andre hjerter. Sikke et fascinerende skue, som svævede i væsken. Disse pumpecentraler fra dyrenes mørke indre. Nu døde i akvariets grønne lys og alligevel livsbekræftende elementer fra dyrerækkens mangfoldige kropsstørrelser.

I baghovedet rumsterede selvfølgelig angsten for, at hjerteakvariet skulle bryde og væsken fosse ud i udstillingslokalet to timer før åbningen af udstillingen. Så kunne borgmesteren holde tale i et museum, som emmede af sprit, og få gummistøvler til den efterfølgende rundvisning. Men min kollega Susanne Kirkfeldt beroligede mig og sagde: "Selvfølgelig lækker det ikke. Firmaet bestiller ikke andet end at lave akvarier".

Undtagelsestilstand

Ved et møde ti måneder senere kom frontmedarbejder Kristian Frost løbende og råbte: "Der løber væske ud af akvariet". Undtagelsestilstanden indtraf! Væsken faldt faretruende hurtigt i akvariet. Vi fik ringet til den tekniske chef på Health,

*Missionen er lykkedes, og hvalhjertet er kommet i en plastikbeholder.
Foto: Morten A. Skydsgaard.*

som ringede videre til teknikeren Lars Laursen, der smed alt, hvad han havde i hænderne, og fragtede en pumpe til Steno Museet. Da var alle håndklæder på museet for længst opbrugt og 150 liter væske forsvundet ned under gulvbrædderne. Men pumpen fjernede de resterende 850 liter, og efter to timers intensivt arbejde,

hvor alle hjalp til, kunne vi ånde lettet op.

Hold da helt ferie, hvor var vi glade for, at det skete i dagtimerne! Og vi turde næsten ikke tænke på, at hvis akvariet havde været fyldt med formalin, så skulle vi have lukket hele museet og evakueret medarbejderne.

Morten Arnika Skydsgaard